

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

23 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Lepădatu Tatiana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui,

Caliujnîi Ruslan

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 04.11.2020 – 09.11.2020;

Instanța de apel: 30.11.2020 – 21.09.2021;

Instanța de recurs: 16.12.2021 – 23.02.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 09 noiembrie 2020, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Caliujnîi Ruslan a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită în baza acestei norme o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În temeiul art. 89 alin. (2) lit. a) și 90 alin. (1) Cod penal, pedeapsa stabilită lui Caliujnîi Ruslan a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

S-a încasat din contul inculpatului în beneficiul bugetului de stat suma de 320 (trei sute două zece) lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate la efectuarea expertizei judiciare.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, instanța de fond a reținut că Caliujnîi Ruslan, la data de 11.09.2020, în jurul orelor 17:00, aflându-se la domiciliul lui Iacovlev Dumitru din mun. Strășeni, str. xxx xxx, ap. x, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale și prevăzând urmările ce pot surveni, în timpul conflictului iscat între el și Iacovlev Dumitru, a luat un cuțit de bucătărie și i-a aplicat ultimului

o lovitură în regiunea abdomenului. Ca urmare a acțiunilor violente comise de Caliujnîi Ruslan, la data de 14.09.2020, Iacovlev Dumitru a fost preluat de către Asistența Medicală Urgentă și internat în Secția de reanimare a Spitalului raional Strășeni cu diagnoza: traumatism abdominal deschis, plagă penetrantă a abdomenului cu lezarea intestinului subțire.

Potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 202031D0117 din 29.09.2020, plăgile tăiate înțepate a abdomenului, penetrante, cu lezarea intestinului subțire s-au format sub acțiunea traumatică a unui corp ascuțit-tăietor, prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămări corporale grave.

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, procurorul în Procuratura raionului Strășeni, Bratușel Alexandru, în termen, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 09 noiembrie 2020, în partea ce ține de aplicarea în privința inculpatului Caliujnîi Ruslan a art. 89 alin. (2) lit. a) și 90 alin. (1) Cod penal, și anume suspendarea condiționată a pedepsei stabilite pe un termen de probă de 3 (trei) ani, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Caliujnîi Ruslan să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de 4 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În motivarea cererii de apel acuzatorul de stat a invocat că instanța de judecată i-a numit lui Cliujnîi Ruslan o pedeapsă prea blândă, eronat individualizând pedeapsa acestuia și aplicându-i prevederile art. 90 Cod penal.

Reiterează că infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, potrivit art. 16 alin. (4) Cod penal, se califică ca fiind o infracțiune gravă, aceasta atentând la relațiile sociale cu privire la sănătatea persoanei.

Totodată menționează că reieșind din materialele cauzei penale, Caliujnîi Ruslan se caracterizează negativ la locul de trai, consumă băuturi alcoolice, și în astfel de circumstanțe, prin suspendarea condiționată a pedepsei aplicate în privința acestuia, nu se va atinge scopul pedepsei penale și anume corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău 21 septembrie 2021 a fost admis apelul procurorului, casată parțial, în partea aplicării pedepsei sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 09 noiembrie 2020 și pronunțată în această parte o nouă hotărâre prin care lui Caliujnîi Ruslan, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) s-a exclus prevederile art. 90 Cod penal.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

4.1 *Instanța de apel urmare a examinării probatoriului administrat și a argumentelor invocate a reținut că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și de drept, vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, apreciind faptele săvârșite de acesta, încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat. Cercetarea*

judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

Instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului conform art. 151 alin. (1) Cod penal.

Instanța de apel a considerat că vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate este dovedită și prin probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetate în instanța de fond, verificate prin citire în apel și anume : declarațiile inculpatului Caliujnîi Ruslan, audiat potrivit regulilor de audiere a martorului; declarațiile părții vătămate Iacovlev Dumitru /f.d.19/; declarațiile martorului Pereu Andrei /f.d. 22/; declarațiile martorului Rotari Galina /f.d. 24/; declarațiile martorului Vinnicenco Nadejda /f.d. 26/; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 14.09.2020 și planșa fotografică, potrivit căruia a fost cercetat domiciliu cet. Iacovlev Dumitru din mun. Strășeni, str. xxxx xx, ap. x, din acesta fiind ridicate un cuțit de culoare galben/cafeniu și un maiou de culoare galbenă /f.d. 5-9/; raportul de expertiză judiciară nr. 202031D0117 din 29.09.2020 unde s-a stabilit la cet. Iacovlev Dumitru: plăgi tăiate-înțepate a abdomenului, penetrante, cu lezarea intestinului subțire, care s-au format sub acțiunea traumatic a unui corp ascuțit-tăietor, posibil în timpul și circumstanțele indicate, prezintă pericol pentru viață și se califică ca vătămări corporale grave /f.d. 31/.

Cu referire la învinuirea înaintată inculpatului, instanța de apel a constatat în baza probelor administrate de acuzatorul de stat că acțiunile infracționale ale inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (1) Cod penal, sentința primei instanțe nefiind contestată în această parte de către părțile la proces.

Analizând temeiul invocat în apelul procurorului, instanța de apel a constatat că acesta își găsește confirmarea, existând motive temeinice de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea individualizării și stabilirii pedepsei.

În sensul dat instanța de apel a reținut, că reieșind din materiale cauzei penale, Caliujnîi Ruslan se caracterizează negativ la locul de trai, consumă băuturi alcoolice. Conform art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 151 alin. (1) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor grave, aceasta atentând la relațiile sociale cu privire la sănătatea persoanei.

Instanța de apel a considerat că instanța de fond eronat a reținut că este posibilă corectarea inculpatului Caliujnîi Ruslan fără izolarea acestuia de societate, or doar condamnarea reală la pedeapsă privativă de libertate, ar atinge scopul pedepsei penale stabilite în art. 2, 61 Cod penal.

La aplicarea pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 76-77 Cod penal, de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, inculpatul comis o infracțiune cu intenție care, conform art. 16 Cod penal face parte din categoria celor grave, de comportamentul inculpatului până și după comiterea infracțiunii, de faptul că cauza a fost examinată în procedură simplificată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, de lipsa circumstanțelor agravante și atenuante.

Potrivit art. 151 alin. (1) Cod penal (în vigoare la data săvârșirii infracțiunii) vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani, astfel că instanța de apel, ținând cont de criteriile generale și speciale privind individualizarea pedepsei, instanța de apel a concluzionat de a admite apelul declarat de acuzatorul de stat și a-i stabili lui Caliujnîi Ruslan, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin.(1) Cod penal pedeapsa de 4 (patru) ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Lepădatu Tatiana în numele inculpatului, prin care fără a invoca nemijlocit incidența unui temei prevăzut la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21.09.2021 privind condamnarea lui Caliujnîi Ruslan în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, cu menținerea sentinței Judecătorei Strășeni (sediul Central) din 09.11.2021.

În susținerea recursului a invocat că:

- până la începerea cercetării judecătorești în prima instanță, inculpatul a declarat personal prin înscris autentic că recunoaște săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să aibă loc în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la etapa de urmărire penală, care a fost acceptată prin încheierea instanței de judecată;

- instanța de apel greșit a individualizat pedeapsa condamnatului, iar instanța de fond corect a ajuns la concluzia că condamnatul poate fi reeducat fără a fi privat de libertate.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia recursului ca inadmisibil.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente:

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat

împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Din conținutul cererii de recurs ordinar se constată, că recurentul nu invocă vreun temei de drept concret din cele 16 prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, însă reieșind din motivarea acestuia reiese că apărarea își exprimă dezacordul cu pedeapsa aplicată, astfel semnalându-se temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de către instanțele de fond, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Tot din sumarul recursului declarat rezultă, că autorul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de inculpat și din aceste considerente, instanța de recurs nu se va expune asupra acestor aspecte, recurentul însă, critică decizia instanței de apel prin care a fost modificată modalitatea de executare a pedepsei cu închisoarea, fiind excluse prevederile art. 90 Cod penal, astfel considerând-o neîntemeiată, sub aspectul individualizării pedepsei.

În acest context, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată. Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Analizând soluția instanței de apel, care a menținut pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, aplicată de către prima instanță, modificând modalitatea de executare, Colegiul penal conchide că instanța a motivat pe deplin și suficient necesitatea aplicării pedepsei sub formă de închisoare cu executare în penitenciar, motivare care este corespunzătoare practicii judiciare, ținându-se cont de toate circumstanțele prezentei cauze penale și cele personale ale inculpatului Calujnii Ruslan, care potrivit materialelor cauzei, a comis o infracțiune cu intenție care conform art. 16 alin. (4) Cod penal, face parte din categoria celor grave, atentând la relațiile sociale cu privire la sănătatea persoanei, la locul de trai se caracterizează negativ, consumă băuturi alcoolice, aspecte care justifică complet aplicarea pedepsei sub formă de închisoare.

Cu referire la alegațiile recurentului privind necesitatea dispunerii suspendării executării pedepsei cu închisoare, Colegiul penal notează că în conformitate cu art. 90 alin. (1) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa cu închisoare în penitenciar, aceasta *poate* dispune suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei.

Astfel, Colegiul penal evidențiază că lexemul „*poate*”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Astfel, instanța de apel corect a reținut că inculpatul a comis o infracțiune din categoria celor grave, cu intenție, și luându-se în considerație pericolul social al infracțiunii respective, modalitatea de comiterea acesteia cu utilizarea cuțitului de bucătărie și personalității inculpatului, care este caracterizat negativ la locul de trai. Instanța de recurs atestă iraționalitatea modificării modului de executare a pedepsei stabilite.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este cazul să o acorde.

Astfel, luând în considerație personalitatea inculpatului, Colegiul penal conchide asupra faptului că infracțiunea comisă de către Calujnîi Ruslan nu reprezintă un incident în viața acestuia, dar acțiuni intenționate, fapt care determină lucid temeinicia soluției instanței de apel privind executarea reală a pedepsei cu închisoare stabilite inculpatului Calujnîi Ruslan.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal conchide că hotărârea instanței de apel în latura atacată de către partea apărării, nu conține erori ce ar duce la casarea acesteia.

Astfel, analizând în cumul argumentele invocate de către recurent în susținerea recursului declarat, Colegiul penal atestă că acestea au constituit obiect de examinare în instanța de apel, asupra cărora instanța s-a expus, complet, argumentat și motivat.

În acest sens, Colegiul penal face trimitere la pct. 37 a hotărârii CtEDO din 16.02.2010 în *cauza Albert vs. România*, în care s-a statuat că, art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, nu poate fi interpretat ca impunere de a da un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*cauza Van de Hurk vs Olanda, din 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie printr-un alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar constatând temeinicia motivării soluției instanței de apel, o însușește integral întrucât această instanță a oferit răspunsuri complete și argumentate tuturor problemelor esențiale invocate în speță, pedeapsa aplicată inculpatului fiind una proporțională și echitabilă faptelor comise.

Ținând cont de cele constatate supra, Colegiul penal conchide că eroarea invocată în recurs nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Lepădatu Tatiana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Caliujni Ruslan xxxxxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **21 aprilie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie